

Verksamhets- berättelse 2022

FÖRENINGEN
NORDEN

Innehåll

- 3** Det här är Föreningen Norden
- 4** Generalsekreteraren har ordet
- 5** Riktning för framtiden
- 9** Nordperspektiv - vårt nya arbetssätt
- 11** Ungas delaktighet och mobilitet
- 14** Gränsöverskridande mellanfolkliga samarbeten
- 19** Kulturer, språk och identiteter i Norden
- 22** Opinionsbildning
- 24** Ordföranden har ordet

Adress

Föreningen Norden
Vasagatan 28
111 20 Stockholm

Kontakt

info@norden.se
08-506 113 00
www.norden.se

foreningennorden_sverige

facebook.com/foreningennordensverige

Det här är Föreningen Norden

Föreningen Norden är en civilsamhällsorganisation som sedan 1919 arbetar för att göra Norden till en bättre plats att leva och bo på. Föreningens ändamål är att främja och stärka samarbete i Norden och med dess omvärld. Föreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden medlemsorganisation som är öppen för alla som delar vårt ändamål och som vill verka för vår vision om ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden.

Utgångspunkten är att våra stora samhällsutmaningar delas över gränserna och att vi utvecklar bättre och mer framgångsrika lösningar på dessa tillsammans. Målet är ett inkluderande och välutvecklat mellanfolkligt utbyte i Norden och med dess omvärld.

Föreningen är en medlemsorganisation med lokal förankring i Sverige och som tillsammans med våra systerföreningar i de nordiska grannländerna samverkar i Föreningarna Nordens förbund. Föreningen Norden utvecklar och bedriver verksamhet för att främja och stärka samhörighet och samarbete i Norden, samt förvaltar och utvecklar samhällsuppdrag från Sveriges regering, Nordiska ministerrådet och EU-kommissionen

Föreningen Norden är också stiftare och huvudman för Stiftelsen Nordens Biskops-Arnö, som driver Nordens folkhögskola och Nordens fotoskola.

Vår Vision

"Ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden - av oss tillsammans."

Det är vår gemensamma framtida välfärd, fred och våra livsmiljöer som står på spel när samarbetet inte fungerar.

Föreningen Norden i siffror

97 lokalavdelningar som är organiserade i 22 distrikt.

6 597 enskilda - och familjemedlemmar.

320 skol- och biblioteksmedlemmar.

25 samverkande medlemmar.

Föreningen Nordens vision är ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden. Men hur når vi dit? Vår övertygelse är att vi bara kan göra det tillsammans.

Norden och omvärlden är i snabb förändring, vilket det senaste årets händelser och Rysslands anfallskrig på Ukraina visar tydliga prov på. Föreningen Norden har sedan starten 1919 arbetat visionärt för att stärka integration, säkerhet och en hållbar och demokratisk samhällsutveckling i Norden. Vi har gjort det genom mellanfolkligt utbyte – att människor möts, samtalar och samarbetar över gränserna.

Ett starkt och välutvecklat nordiskt samarbete är avgörande för att vi tillsammans ska möta de samhällsutmaningar som vi står inför. Men samarbetet i Norden är inget självspelande piano. Det görs inte av någon annan, någon annanstans. De mellanfolkliga banden knyts och stärks av oss människor, i civilsamhället och i Föreningen Norden. Vi behöver nu tillsammans kliva in och på nya sätt och med nya målgrupper återigen visa betydelsen av det mellanfolkliga utbytet för integration och samhörighet i Norden.

De nya riktlinjer som föreningens fullmäktige beslutade om under året la grunden för vår relevans även de kommande 100 åren. Och med vårt nya arbetssätt Nordperspektiv, som syftar till att involvera fler invånare i att bidra in i samhällsutvecklingen i Norden, har vi under året tagit stora kliv framåt för att lägga grunden till vår framtida nationella verksamhet. Årets pilot av Nordperspektiv visade att vi är på rätt spår, men arbetet är inte klart. Det är snarare nu det börjar i konkret handling. Nu vill vi visa betydelsen av vad vi gör för fler. Visa vår relevans och engagera fler i föreningens arbete.

Föreningen Norden har en avgörande roll att spela i utvecklingen av framtidens Norden, välkommen att göra det tillsammans med oss!

Josefin Carling
Generalsekreterare Föreningen Norden

Övriga anställda på förbundskansliet Anders Bergström, ansvarig EU-projekt och finansiering, Emelie Dahlström-Ravn, verksamhetschef, Caroline Liljegren, administrativ chef, Linda Eikestam, administrativ koordinator, Anna Scaramellini, verksamhetskoordinator, Sara Razi Ullah, verksamhetskoordinator, Sandra Zetterman, kommunikatör, Celia Boltes, processledare. Frøya Finne Ljønes, projektassistent (ESC volontär).

Josefin Carling

Ålder: 46
Bor: Vallentuna
Bakgrund: Föreningens
generalsekreterare sedan i
maj 2020.

Riktning för framtiden

Strategiskt förnyelsearbete

Förbundsstyrelsen initierade ett strategiskt förnyelsearbete för Föreningen Norden redan under hösten 2020 och arbetet har bedrivits tillsammans med medlemmar, förtroendevalda och medarbetare över hela landet stegvis under perioden mars 2021 till maj 2022.

De nya riktlinjerna för föreningen arbetats fram tillsammans med över hundra personer på olika nivåer i Föreningen Norden. Riktlinjerna "Norden för framtiden" formulerar föreningens långsiktiga inriktning och prioriteringar under den kommande femårsperioden för både lokal och nationell nivå.

Fullmäktige med viktiga beslut för framtiden

Den 11-12 juni genomfördes Föreningen Nordens fullmäktigemöte på Biskops Arnö. De riktlinjer som antogs av fullmäktige, som med kraft ska stärka det mellanfolkliga utbytet i Norden och med dess omvärld är ett betydelsefullt avstamp för förbundets fortsatta utvecklingsarbete. Förbundsordförande Åsa Torstensson valdes om för ytterligare en mandatperiod.

– Föreningen har med sina demokratiska redskap ansvar att fånga dagens utmaningar, sa Åsa Torstensson innan hon lämnade över till digitala hälsningar från Lulu Ranne, vice president i Nordiska rådet, och Hans Wallmark, vice ordförande Riksdagens utrikesutskott och ordförande för Sveriges delegation till Nordiska rådet.

Hans Wallmark lyfte att vi framöver också behöver tänka på att inkludera våra, som han kallade det, baltiska kusiner, i samarbetet i Norden. Både med hänsyn till det nya säkerhetspolitiska läget i världen och eftersom varken klimathot eller dess möjliga innovativa lösningar kan avgränsas geografiskt. Att utveckla och stärka samverkan och synergier mellan verksamheten på lokal, regional, nationell, nordisk och Östersjöregional nivå, var en av de prioriteringar som antogs i Föreningen Nordens nya riktlinjer.

"Föreningen har med sina demokratiska redskap ansvar att fånga dagens utmaningar"

Åsa Torstensson

Förbundsordförande Föreningen Norden

Vad är Fullmäktige?

Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Föreningen Norden. Det hålls vartannat år. Fullmäktige ska noga följa utvecklingen av det nordiska samarbetet och samarbetet mellan Norden och dess grannländer. Fullmäktiges uppgift är att mot bakgrund av detta ange riktlinjer för föreningens verksamhet.

Foto: Dipesh Shrestha on Unsplash

Riktlinjer ”Norden för framtiden”

Föreningen Nordens nya strategiska dokument ”Norden för framtiden” - som antogs av fullmäktige i juni, innebär en ny tydlig riktning för föreningens arbete under den kommande femårsperioden.

Att involvera nya målgrupper, öka engagemanget bland unga och utveckla nya former för samhällsdialoger om framtiden i Norden, Arktis, Barents och Östersjöregionen är alla exempel på prioriteringar för föreningen under de kommande åren.

Riktlinjerna fastställer också de samhällsutmaningar som är särskilt prioriterade för föreningens arbete de kommande fem åren, såsom att det nordiska samhällskontraktet är under press, att de nordiska värderingarna och identiteterna behöver återvinnas av varje ny generation samt att avståndet mellan invånare och beslutsfattare är för långt och behöver överbryggas.

Mellanfolkligt utbyte

I centrum av riktlinjerna står föreningens förändringsteori om mellanfolkligt utbyte och strategin pekar ut prioriteringar för arbetet för såväl lokal, regional och nationell nivå. Starkt och välutvecklat samarbete och utbyte i Norden är nyckeln till tillhörighet och samhörighet mellan människor, vilket skapar en hållbar och inkluderande samhällsutveckling.

Detta sker genom möten, dialog, och samarbete över statsgränser på olika nivåer. Mellanfolkligt utbyte skapar bättre förutsättningar för oss att gemensamt bidra till lösningar på våra stora samhällsutmaningar i Norden, Arktis, Barents och Östersjöregionen.

Nytt medlemskap för unga

Fullmäktige beslutade om att införa ett nytt medlemskap för unga mellan 18 och 30 år. Detta införs från årsskiftet 2022/2023.

Röster från Fullmäktige

”Unga är viktiga för föreningens verksamhet och ambitionen med det nya medlemskapet för unga är att skapa verksamhetsformer som speglar ungas behov och intressen.”

Ella Turta
Förbundsstyrelsen

”Det har varit intressanta diskussioner där alla kommit till tals. Jag ser fram emot kommande arbete med förbundsstyrelsen, där jag kan representera gräsrotterna”

Berit Öström
Pajala lokalavdelning, och förbundsstyrelsen.

”Kärnan i vår verksamhet måste präglas av vårt mål om ett starkt nordiskt samarbete, där de nordiska frågorna står i centrum för diskussion och utbyte.”

Alf Gillberg
Föreningen Norden Uddelvalla

Foto: Föreningen Norden

Nordperspektiv - vårt nya arbetssätt

Hur ska vi arbeta för att stimulera ett framtida hållbart och inkluderande Norden? Under året lanserade vi ett nytt arbetssätt för att stärka nordbornas röster och involvera fler i samhällsutvecklingen – vi kallar det Nordperspektiv.

Målet med Nordperspektiv är att bidra med ett breddat gräsrotsperspektiv på Nordiska Ministerrådets handlingsplan Vision 2030, om hur Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region. Vi vill etablera en kontinuerlig dialog mellan invånare i Norden och beslutsfattare regionalt, nationellt och nordiskt. Detta för att uppmuntra och inspirera till bättre förankrade beslut och större samhällsengagemang.

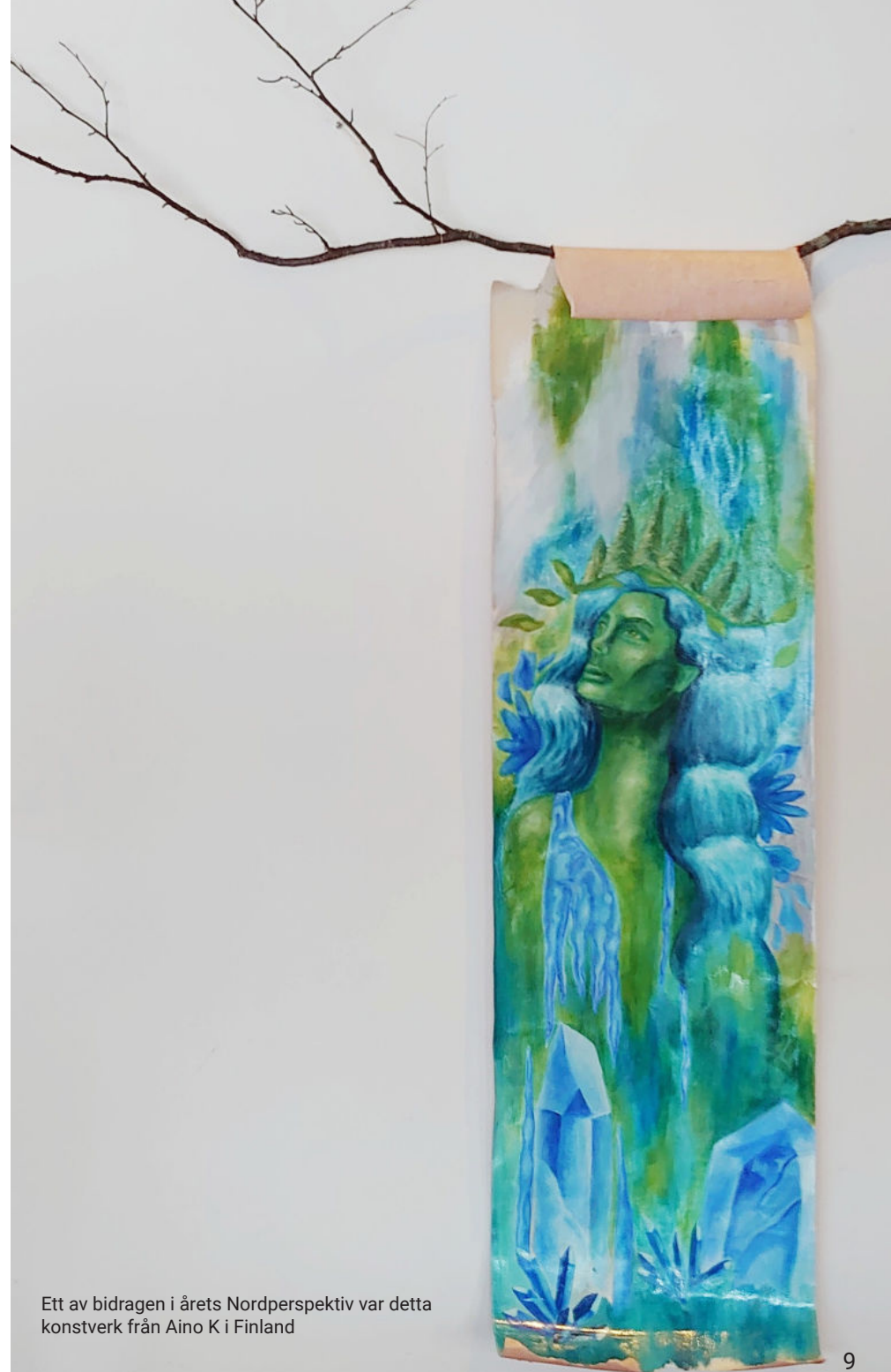
Arbetsättet bjuder in till samarbete och dialog över gränser, kring frågor som är angelägna för invånare i Norden. Första årets Nordperspektiv – med fokus på den gröna omställningen i norra Norden – var en pilot för att testa och utveckla arbetsättet. Under första halvåret bjöd vi in invånare att dela med sig av sina drömmar och idéer om framtiden i norra Norden. Föreningen Nordens lokalavdelningar i Sverige, Norge och Finland bjöd på gräsrotsnivå in skolor, civilsamhällsorganisationer och arbetsplatser att vara med och bidra. Vi öppnade även en digital plattform där bidragen kom in i form av texter, teckningar, målningar, bilder och presentationer.

De totalt 106 bidrag som samlades in kategoriserades sedan utan inbördes ordning i sex övergripande teman: miljö och klimat, språk, kultur och identitet i Norden, samarbetsstrukturer, framtidsvisioner, mobilitet samt kris och säkerhet. En nordisk jury med representanter från olika delar av samhället deltog i arbetet att bedöma de inskickade bidragen. Målet var inte att kora en vinnare utan att bjuda in till dialog och synliggöra perspektiv och röster som inte annars kommer till tals.

”För att skapa hållbara, livskraftiga och attraktiva livsmiljöer så behöver människors perspektiv, drömmar och idéer involveras i samhällsutvecklingen.”

Emelie Dahlström-Ravn
Verksamhetschef

Ett av bidragen i årets Nordperspektiv var detta konstverk från Aino K i Finland

Publikationen Nordperspektiv

I oktober lanserade vi publikationen Nordperspektiv, som bestod av bidrag som vi fått från invånare i Norden, reportage med perspektiv från näringslivet, akademien, civilsamhället och offentlig sektor.

I publikationen finns också en rad rekommendationer till beslutsfattare och politiker för att i större utsträckning involvera invånarna i samhällsförändringen. Vi spred publikationen till beslutsfattare på regional, nationell och nordisk nivå, samt till nordiska samarbetsorgan och gränsråd.

Involvera fler unga

I årets arbete med Nordperspektiv blev det tydligt att nordisk samverkan behöver involvera fler unga. Föreningen Nordens prioritering och åtagande i nästa fas är därför att stärka ungas delaktighet och mobilitet i Norden. Under november och december genomfördes därför två idélabb, ett i Haparanda och ett i Helsingfors. Läs mer om Idélabbet i Haparanda på sidan 12.

Nordperspektiv innehåller en rad intressanta bidrag, intervjuer, rapporter och rekommendationer till beslutsfattare samt egna åtaganden som vi kommer att arbeta med under kommande år. Den innehåller även vår sifo-undersökning Nordenbarometern. Läs mer på sidan 21.

Tre åtaganden vi ska genomföra:

1. Att tillsätta en ungdomspanel som arbetar med ungas delaktighet och mobilitet.
2. Att genomföra idélabb för att fördjupa förståelsen av behov och utvecklingsområden för utbyte kring ungas delaktighet och mobilitet i Norden.
3. Initiera en mellanfolklig utvecklingsinsats baserad på insikterna från idélabben

Ungas delaktighet och mobilitet

Nordjobb

Genom att arbeta en kortare period i ett annat nordiskt land främjas ungas mobilitet, samhörigheten över gränser och den gemensamma nordiska arbetsmarknaden.

Nordjobb har sedan starten på 1980-talet förmedlat över 27 000 säsongsjobb till unga mellan 18 och 30 år i hela Norden, från Finland i öst till Grönland i väst. På det sättet får unga värdefull arbetslivserfarenhet samtidigt som de får uppleva hur det är att bo i ett annat nordiskt land och kan knyta kontakter över gränserna.

Nordjobb drivs av Föreningen Norden och våra systerorganisationer i de andra nordiska länderna. Programmet finansieras av Nordiska ministerrådet med syftet att öka mobiliteten på den nordiska arbetsmarknaden och stärka kunskapen om grannländernas språk och kultur. Nordjobb bidrar genom att erbjuda unga ett paket som består av jobb, hjälp med att hitta boende, stöd med myndighetsrutiner samt ett kultur- och fritidsprogram som ger dem en chans att lära känna värdlandet bättre och få en social gemenskap.

Under 2022 sökte över 1000 svenska ungdomar ett säsongsjobb via Nordjobb, varav 203 fick en anställning. 76 nordiska ungdomar fick jobb i Sverige genom programmet, de flesta i Stockholm, Borås, Varberg och på Öland.

Verksamheten för Nordjobb Sverige flyttades tillbaka till Föreningen Norden och Stockholm under hösten 2022 efter flera år under ansvar av Föreningarna Nordens Förbund i Köpenhamn. Sedan dess har vi påbörjat ett utvecklingsarbete av programmet i Sverige. Detta för att öka kännedomen om programmet bland svenska ungdomar samt knyta nya samarbeten med fler arbetsgivare och aktörer som vill ta emot unga nordbor eller bidra till fritidsprogrammet. Bland annat planerar vi att etablera fler samarbeten med arbetsgivare i norra Sverige.

Nordjobb

Nordiska
ministerrådet

nordjobb

facebook.com/nordjobb

IDÉLAB MOBILITET

I november 2022 genomförde vi ett idélab i Haparanda med fokus på ungas mobilitet och sysselsättning i Nordkalotten. Idéer och reflektioner från idélabbet kommer att tas vidare i Nordjobbs utveckling. Deltagarna var både unga från regionen och engagerade vuxna från olika sektorer. Idélabbet ägde rum i samband med konferensen "Att leva och bo i ett hållbart Norden", som arrangerades av Norrbottens distrikt.

Hälsoparlamentet

Genom att låta ungdomar utöva och utveckla inflytande, här med fokus på hälsan, tränas viktiga kompetenser för att bli engagerade, medvetna och friska samhällsmedborgare, som kan bidra till att möta våra gemensamma samhällsutmaningar i Norden.

Hälsa, delaktighet och lärande hänger ihop. Med vårt treåriga projekt med grund i dessa tre pelare utvecklades en metod med kostnadsfritt material för högstadie- och gymnasieelever: Hälsoparlamentet. Projektet som finansierades av Allmänna Arvsfonden pågick 2020–2022 och involverade över 350 elever från sex pilotkolor runt om i landet.

Metoden bygger på ett hälsohjul som består av nio hälsofrämjande områden som klasserna kan välja att jobba med och uppmuntrar till arbetet på individ-, klass- och skolenivå. Materialet togs fram med stöd av läraren och lärarutbildaren Charlotta Granath samt av organisationen Demokratibygget och en referensgrupp bestående av experter i pedagogik, hälsa och ungas delaktighet från Sverige och Finland.

Den färdiga metoden lanserades under en livesändning den 18 augusti 2022 med Linus Wellander som moderator. I sändningen deltog Charlotta Granath, Arman Hoque (skolkurator), Chiara Bergmark (Elevernas riksförbund) och Frank Berglund (Youth 2030 Movement) med ett samtal om ungdomars förutsättningar att må bra och vara delaktiga i och utanför skolan.

Projektet uppmärksammades även av finansiären Allmänna Arvsfonden under en konferens med fokus på ungas psykiska ohälsa i oktober 2022. På plats fanns en lärare och två elever från en av pilotklasserna (Knut Hahns gymnasieskola i Ronneby) som under tre år testat och gett input till projektet. Elevernas egna berättelser och reflektioner om sitt arbete med områden "goda relationer" och "studiero" applåderades och visade vikten av att låta unga ta plats och utöva delaktighet i olika sammanhang. En riktning som föreningen kommer fortsätta främja med olika initiativ under verksamhetsområdet Ungas delaktighet och mobilitet.

"Det är oerhört viktigt att lära sig att man kan påverka beslut och miljön i sin omgivning redan som ung, och hur man gör det. Särskilt viktigt när det gäller ens hälsa."

Anna Scaramellini
Verksamhetskoordinator

-> På webbsidan finns pedagogiska lärarhandledningar, filmer om de olika hälsofrämjande områdena med experter, en metodbank och en verktygslåda med olika övningar. Alla tillgängliga kostnadsfritt för elever och skolpersonal.

Gränsöverskridande mellanfolkliga samarbeten

Nordkalottkonferensen 2022

Efter två års pandemifördröjning genomfördes Nordkalottkonferensen i Boden den 7-8 maj. Över hundra personer från Norge, Finland och Sverige deltog under helgen som präglades av ett nordiskt perspektiv på den pågående samhällsomställningen.

På Boden Business Park välkomnade Föreningen Norden Norrbotten och Föreningen Norden Boden deltagarna till en fullspäckad helg med nordiska talare, workshops och efterlängtade fysiska möten. Nordkalottkonferensen är ett initiativ som sedan 1960 har vandrat mellan länderna som utgör regionen Nordkalotten. I år genomfördes den 31:a konferensen i ordningen.

Värdstaden Bodens kommun befinner sig mitt i navet av den pågående samhällsomställningen och kommunens representanter delade med sig av sina erfarenheter kring etablering av fossilfritt stålverk och den omställning som etableringen innebär för kommunen i stort. Dessutom gavs deltagarna en inblick i arbetet med att involvera medborgarperspektivet i framtagande av en vision för det framtida livet i Boden.

I digitala hälsningar från de nordiska samarbetsministrarna, lyftes samstämmigt vikten av den nordiska värdegemenskapen och det gemensamma arbetet i den antagna visionen om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region.

Konferensen bestod även av workshops för att tillsammans diskutera utmaningar och möjliga samarbeten i en gemensam agenda för Nordkalotten. De fyra områden som diskuterades var Fred och säkerhet, Människor, natur och samhällsomställningen, Kultur och språkgemenskap samt Mobilitet, transport och gränshinder.

”Det var en helg med entusiasm, glädje och en positiv anda att arbeta för det nordiska.”

Eivor Olofsson

Distriktsordförande Föreningen Norden Norrbotten

Östersjösamarbetet

Den europeiska sammanhållningspolitiken är viktig för gemenskapen i Europa. Inte minst mot bakgrund av kriget i Ukraina. Vi behöver varandra för att lösa de komplexa samhällsutmaningar som vi möter idag. Ensam är inte stark utan det är genom samarbete vi bäst löser våra gemensamma utmaningar såsom klimatkrisen, energiförsörjningen eller migrationen.

Det är inom sammanhållningspolitiken Föreningen Norden har två viktiga uppdrag. Tillsammans med Hamburg leder föreningen policyområde utbildning, ett av 14 policyområden inom EU:s strategi för Östersjöregionen. I detta område ingår förutom utbildning, arbetsmarknad, forskning samt integrationspolitiken. Uppdraget har föreningen från EU-kommissionen och de åtta medlemsländerna i Östersjöregionen. Det andra uppdraget, innebär att bistå den svenska regeringen med genomförandet av strategin i Sverige. Bland annat genom att arbeta med kompetensutveckling för att fler myndigheter och organisationer ska dra nytta av samarbete med andra länder när de arbetar med dessa komplexa utmaningar.

Under året har en rad möten och forum för arbetsmarknads- och utbildningsdepartementen i Östersjöregionen genomförts. Kriget i Ukraina påverkar även samarbetet i Östersjöregionen och i december genomförde det svenska ordförandeskapet i strategin en konferens i Stockholm på temat hur vi i vår region kan bistå Ukraina i återuppbyggnaden av landet efter kriget.

Under året har föreningen också organiserat seminarier och workshops för svenska aktörer som vill öka sin kunskap om samarbete i Norden och Östersjöområdet. Under rubriken Testa makroregionalt samarbete genomfördes en workshop i Malmö tillsammans med Region Skåne och Europa Direkt med ett 70-tal deltagare i november. Två digitala nätverksmöten med Östersjönätverket genomfördes under året. Nya samarbeten har på det sättet uppstått inom till exempel kompetensförsörjning i livsmedelsindustrin, sjötransporter och energieffektivisering. Föreningen Norden är sammankallande och samordnare för den här verksamheten som genomförs sedan 2019 tillsammans med Tillväxtverket, Svenska ESF-rådet, Jordbruksverket, Universitets- och Högskolerådet samt Svenska institutet.

”Efterfrågan på kunskap om hur man utvecklar samarbete, integrerar olika perspektiv och aktörer i gemensam utveckling är stor i Europa. Föreningen har här en nyckelkompetens som vi genom uppdragen ges möjlighet att utveckla i Norden och Europa”.

Anders Bergström

Programansvarig Innovation och Utveckling

Katalysatorn ett gränslöst Norden

För att stärka mellanfolkliga utbyten mellan de nordiska medborgarna har Föreningen Norden under året lanserat Katalysatorn ett gränslöst Norden. Katalysatorn vänder sig till föreningens lokalavdelningar och distrikt i hela landet och möjliggör idéutveckling och genomförande av mellanfolkliga möten, dialoger och samarbeten.

Med katalysatorn stimuleras ett skifte från traditionella barriärer och gränser. Det är särskilt angeläget att återuppbygga tillitsfulla relationer och öppna gränser, efter de hårda gränsstängningar som under pandemin drabbade människor i Nordens gränsregioner.

Värdet av den nordiska gemenskapen måste definieras och förnyas av varje ny generation. Med Katalysatorn ett gränslöst Norden uppmuntras därför samarbetet med nya organisationer, aktörer och målgrupper utanför den egna lokala eller regionala verksamheten.

Katalysatorn består av ett ekonomiskt stöd samt även erfarenhetsutbyten genom fysiska och digitala inspirationstillfällen. De lokalavdelningar och distrikt som beviljas anslag får träffa varandra för att dela erfarenheter och lärdomar.

10 projekt beviljades pengar under året via Katalysatorn.

”I och med att gränsen stängdes mellan nordiska länder så tycker vi att det här var jätteviktigt, att vi tar upp det här så att det här inte får hända igen”.

**Björg Ryan, Lisbeth Engström,
Bente Mattson**

Föreningen Norden Arvika
Bild: Paulina Haglund

**Föreningen Norden Skåne,
”Arbetsgrupp för lokal tillämpning av Vision 2030”**

Lars Petersson, Lund

”Med hjälp av medel från Katalysatorn ett gränslöst Norden bildade vi en arbetsgrupp med representanter från Öresundsregionen, södra Sverige (fem distrikt) och Själland (fem kredser).

Syftet med arbetsgruppen är att ta fram förslag på en lokal tillämpning av Vision 2030. Vi har haft två möten och planerar ytterligare tre under 2023. Vid vårt senaste möte var temat ”Undervisning och utbildning”. Våren 2024 kommer vi att anordna ett seminarium tillsammans med Nordiska Ministerrådet, då vi presenterar arbetsgruppens resultat.”

Föreningen Norden Arvika, ”Träffpunkt Norden”

”Projektet växte fram ur pandemin och hur den påverkade gränstrakterna. Vi som bor nära gränsen såg hur pandemin med stängda gränser skapade stort lidande både psykiskt och ekonomiskt bland familjer som lever på båda sidorna av gränsen, och vi ville uppmärksamma detta.

Med ekonomiskt stöd från bland annat Katalysatorn ett gränslöst Norden kunde vi tillsammans med Föreningen Norden Kongsvinger och omegn genomföra vårt evenemang en fredag eftermiddag på Fredsplassen Morokulien.

Det blev många givande samtal på scenen med norska och svenska politiker, läkare, arbetspendlare och tjänstemän. Vi bjöds även på musik av unga studenter från Arvika och Kongsvinger. Alla var vid dagens slut rörande eniga om att det som hände under pandemin inte får hända igen.”

Nordiskt i hela Sverige

97 lokalavdelningar och 7 000 medlemmar innebär en stor mängd lokala aktiviteter under ett år. Här är ett axplock från 2022.

Karlskrona. Baltic Meeting Point och vänortsmöte.

”Vi är mycket nöjda över att vi lyckades ha med elever från våra olika skolor på ett digitalt arrangemang som genomfördes i samarbete med Baltic Sea Youth Foresight. Ett konkret exempel på hur våra olika digitala lösningar kan hjälpa oss att mötas och samarbeta mer.”

Karin Söderberg

Föreningen Norden Karlskrona

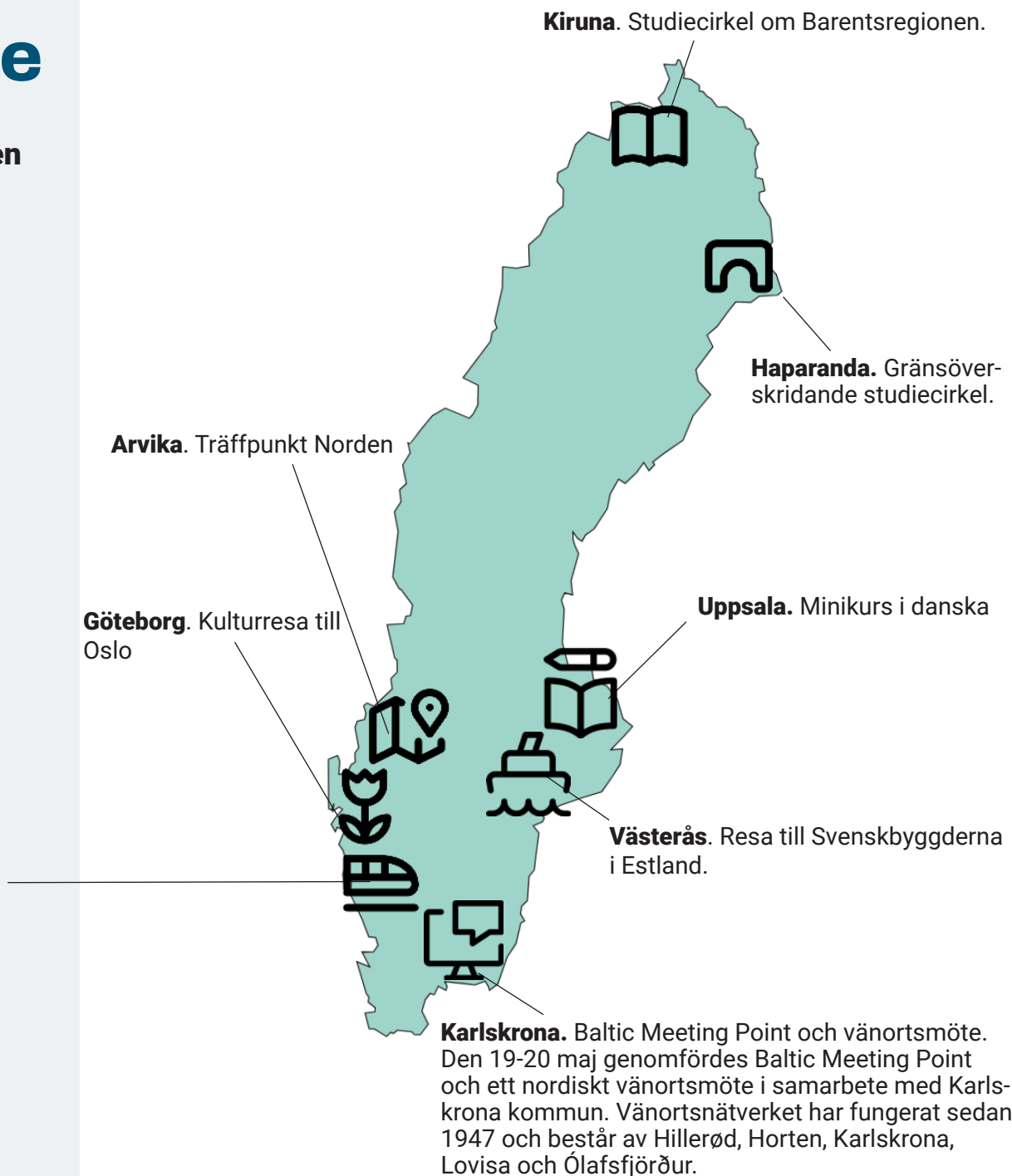

Ätradalen. Vänortsmöte i Øvre Romerike

”Ett efterlängtat vänortsmöte i Øvre Romerike, Norge där temat var firandet av Eidsivatinget 1000 år. I närheten ligger Eidsvollbyggnaden - den norska demokratis vagga. Ett vänortsmöte ger vänner för livet. Nu ser vi fram emot besök här om två år.”

Marita Sköldbörn Gustafsson

Föreningen Norden Ätradalen

Kulturer, språk och identiteter i Norden

Nordisk litteraturvecka

I november, när det är som mörkast i Norden, så tänder vi ett ljus och läser en bok. Det är grundkonceptet bakom den Nordiska litteraturveckan.

Natur i Norden var årets tema och litteraturveckan inleddes den 14 november med den årliga Kura skymningskvällen. Över hela Norden och i Baltikum ordnas högläsning av en och samma text. Årets text var Patrik Svenssons Ålevangeliet. Patrik Svensson är en svensk författare och journalist som har nått internationell framgång med sitt originella verk om världens mest gåtfulla fisk.

De yngre läsarna kunde under högläsningsevenemanget "Kura Gryning" läsa Om du möter en björn av Malin Kivelä, Martin Glaz Serup och Linda Bondestam.

Högläsning blandades med musik och samvaro i bibliotek, skolor, förskolor och andra möteslokaler. Bland de totalt 430 deltagande institutionerna från Sverige var många av dem Föreningen Nordens lokalavdelningar runt om i landet.

Föreningen Norden anordnade litteratursalong på Biskops Arnö, med besök av författaren Patrik Svensson själv. Samtalsledare var bibliotekarie Alfred Arvidsson.

 Nordiska ministerrådet

Norden i skolan

Norden i Skolan är en gratis digital undervisningsplattform som vänder sig till lärare i alla nordiska länder. Plattformen drivs av Föreningarna Nordens Förbund, föreningarna Nordens samarbetsorgan i Köpenhamn med stöd från Nordiska ministerrådet.

Syftet är att stärka banden mellan de nordiska länderna genom att öka kunskapen om varandra och genom att introducera barn och ungdomar till de nordiska språken. Plattformen Norden i Skolan består av ett stort urval av spännande material med utarbetade arbetsuppgifter som stödjer målen i samtliga nordiska läroplaner.

Via Norden i skolan kan skolklasser också hitta vänklasser i andra nordiska länder och delta i nordiska skolchattar med klasser i grannländerna. 45 anmälda klasser med totalt 860 elever deltog i skolchatten på Nordens dag den 23 mars. I november 2022 lanserades en ny version av plattformen som växte till strax under 28 000 registrerade lärare med 1,2 miljoner sidvisningar under året.

 Nordiska ministerrådet

Norden i skolan

BA Biskops Arnö

forfattarskolan
biskopsarnofilm
latskrivarutbildningen
nordensfotoskola

facebook.com/BiskopsArnoFolkhog-
skola

Föreningen Norden är sedan mitten av 1950-talet huvudman för Stiftelsen Nordens Biskops Arnö, som bedriver Nordens Folkhögskola, Nordens Fotoskola och nordisk verksamhet. Biskops Arnö är en ö i Mälaren utanför Bålsta. Verksamheten möjliggör möten som syftar till utbyte av erfarenheter och kunskaper och en djupare förståelse för våra likheter och skillnader i Norden. Under året lyftes bland annat den rika kulturskatten i Tornedalen, samt minoritetsspråket meänkieli (Tornedalsfinska) i ett litteraturseminarium på Biskops Arnö.

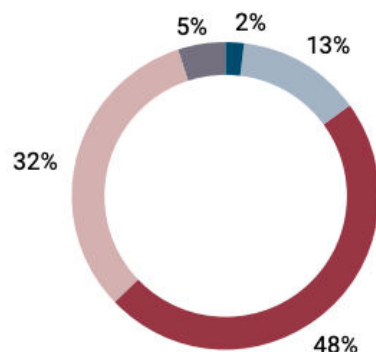
Folkhögskolorna spelar en viktig roll för den fria bildningen, det livslånga lärandet och kunskapsinhämtningen i Sverige. Folkhögskolorna har också en viktig roll att fylla för att ge unga en ny livschans och motverka utanförskap. På Biskops Arnö Folkhögskola bedrivs förutom allmän kurs också flera välrenommerade kurser inom kulturområdet. Yrkesutbildningen för fotografer på Nordens fotoskola utbildar årligen fotografer inom fotografi och rörlig bild. På sommaren har Biskops Arnö en bred sommarkursverksamhet.

Opinionsbildung

Vårt påverkansarbete handlar om tre saker. Att föra fram förslag som gör Norden till en bättre plats att leva och bo på, att påverka attityderna till nordiskt samarbete i grunden samt att öka människors involvering i samhällsutvecklingen i Norden.

Att 2022 var ett valår präglade vårt påverkansarbete. Inför riksdagsvalet den 11 september tog vi vara på alla möjligheter att lyfta vikten av nordisk integration och samarbete. Bland annat tog vi Nordenpulsen på de åtta riksdagspartierna, där vi tog reda på hur de ställer sig till Norden i frågor som rör hållbarhet, säkerhet och integration.

Möjlighet att påverka

I vilken utsträckning upplever du att du kan påverka samhällsutvecklingen i Sverige mellan de allmänna valen?

- I mycket stor utsträckning
- I ganska stor utsträckning
- I ganska liten utsträckning
- I mycket liten utsträckning
- Tveksam, vet ej

”Stödet för att gemensamt med våra nordiska grannar ta oss an de stora samhällsutmaningarna är starkt. Nu förväntar vi oss att politiker-na lyssnar – och agerar!”

Josefin Carling

Generalsekreterare
Citat från debattartikel i Dagens Arena november 2022.

Debattartiklar

Inför Nordens dag i mars hyllade vi det nordiska samarbetet – och ställde krav på att det fortsätter framåt, i en text som publicerades i flera lokaltidningar. I november skrev vår generalsekreterare Josefin Carling under rubriken ”Låt Norden ta chansen att leda klimatomställningen” på Altingets debattsida. Vi påminde även den nya svenska regeringen om vikten av att Norden inte hamnar i skuggan av EU-frågorna, i en debattartikel i Dagens arena i november.

Nordenbarometern

I samband med lanseringen av publikationen Nordperspektiv i oktober släppte vi också Nordenbarometern, en Sifo-undersökning med frågor om svenskarnas syn på nordiskt samarbete. Undersökningen visade att hela 82 procent av svenskarna är positiva till samarbete över de nordiska gränserna för att lösa stora samhällsutmaningar. Det är en ökning med 7 procentenheter jämfört med motsvarande undersökning 2020. De frågor svenskarna helst ser ett större samarbete kring är krisberedskap, miljö- och klimatfrågor och migrationsfrågor, frågor som inte kan lösas inom ett enda land.

En siffra som stack ut i årets undersökning – och som var särskilt intressant under ett valår - var att endast 15 procent av svenskarna upplever att de kan påverka politiken mellan allmänna val.

Lansering av Nordperspektiv

Den 24 oktober bjöd vi in till ett välbesökt frukostmingel i Stockholm med släpp av publikationen Nordperspektiv. Samtalet kretsade kring vikten av mellanfolkligt utbyte för samhällsutvecklingen. Bland de medverkande fanns Hanna Söderling, deltagare i Nordperspektiv och generalsekreterare för Föreningarna Nordens Ungdomsförbund, Marie Dahllöf, jurymedlem i Nordperspektiv och generalsekreterare för Postkodsstiftelsen. Från Föreningen Norden medverkade generalsekreterare Josefin Carling samt verksamhetschef Emelie Dahlström-Ravn. Moderator var Paulina Modlitba.

Publikationen spreds till beslutsfattare på regional, nationell och nordisk nivå, samt till nordiska samarbetsorgan och gränsråd. Bland annat presenterade vi Nordperspektiv på Nordiska veckan i Helsingfors i november och på Nordregio Forum.

Ordföranden har ordet

Att tänka igenom vad som lämnas till historien är en del av ett årsbokslut där delar ska tas med vidare in i nästa års verksamhetsutveckling. På frågan vad jag tänker på när jag blickar tillbaka till år 2022, så är det framför allt två mycket positiva skeenden som jag vill lyfta som särskilt viktiga erfarenheter att ta med in i kommande verksamhetsutveckling.

Fullmäktige 2022 på Biskops Arnö är det första jag vill lyfta. Efter flera år av starka restriktioner som begränsat föreningars kärna, att fysiskt träffas, diskutera, ta en kopp kaffe och tillsammans ansvara för föreningens verksamhet, så var fullmäktiges genomförande i juni viktigt av flera anledningar. Först och främst att åter mötas och känna samhörigheten med andra medlemmar i Föreningen Norden från andra delar av Sverige. Sedan att tillsammans, på allvar, ta tag i tuffa beslut om föreningens möjligheter och måsten med målet att fånga fler engagerade som vill arbeta för ett stärkt Norden, mitt i en orolig omvärld. Det var en öppen och framåtsyftande debatt som kommer vara vägledande flera år framöver.

Det andra som jag måste lyfta är ett viktigt avstamp för ett fortsatt utåtriktat arbete framöver. Jag är mycket glad över att förbundsstyrelsen, i den knappa budgeten, kunde avsätta projektmedel för Katalysatorn ett gränslöst Norden. Medel som är möjliga att söka för sammankomster och evenemang där människor från olika nordiska länder möts. Helt i enlighet med fullmäktiges prioriteringar men med en knapp budget krävs lite kreativitet. Det är många i Föreningen Norden som sökt projektmedel och genomfört fysiska möten och skapat intressanta mötesplatser. En möjlighet till mellanfolkliga utbyten och samtal om hur vi över nationsgränser arbetar för ett starkare Norden är oerhört viktigt att arbeta vidare med. Det är när vi pratar med varandra och går över nationsgränserna som vi skapar en starkare samhörighet, lär känna varandra och stärker tilliten till varandra. Så att vi framöver klarar motsvarande påfrestningar som den pandemi hela Norden har erfarenhet av.

Åsa Torstensson
Föreningen Nordens förbundsordförande

Föreningen Nordens förbundsstyrelse 2022 **Birgitta Englin**, Vice ordförande, Stockholm, **Sven-Olov Edvinsson**, Umeå, **Anette Mjöberg**, Lund, **Berit Öström**, Pajala, **Nils Ingmar Thorell**, Ronneby, **Ella Turta**, Helsingfors, **Pry Niemi**, Bålsta, **Raymond Svensson**, Stockholm.
Adjungerade: **Mats Lundborg**, **Irma Perdahl**, **Emelie Dahlström-Ravn** och **Pamela Huskin**.

Åsa Torstensson

Ålder: 63
Bor: Strömstad
Bakgrund: Riksdagsledamot 1998–2014 för Centerpartiet. Infrastruktureminister i Näringsdepartementet 2006–2010.

